

TÜSİAD TARAFINDAN 2022 YILINDA HAYATA GEÇİRİLEN YEŞİL MUTABAKAT EYLEM PLANI İLE BAĞLANTILI FAALİYETLER

TÜSİAD olarak rekabet ortamının her geçen gün çetinleştiği dönüşüm döneminde ihracatımız açısından kritik öneme sahip Avrupa Birliği (AB) pazarında rekabetçiliğimizin kaybedilmemesi için Avrupa Yeşil Mutabakatına (AYM) uyum süreci ve tedarik zincirlerinin sürekliliğine ilişkin tüm gelişmelerin hassasiyetle ele alınmasını kritik önemde görüyoruz. Bu çerçevede, Yeşil Mutabakat Görev Gücü bünyesinde AYM kapsamında ortaya konan düzenlemelerin Türkiye ekonomisi ve iş dünyası üzerindeki etkilerini analiz ediyor; farkındalık çalışmaları yürütüyor ve ilgili konularda politika önerileri geliştirilmesine katkı sağlıyoruz. AYM'nin ülkemize etkilerinin vakitlice ele alınması ve ortaya çıkacak fırsatların dikkatle değerlendirilmesi konusunda Ticaret Bakanlığı nezdinde yürütülen çalışmalara destek veriyoruz. Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda hazırlanan **Yeşil Mutabakat Eylem Planı**'nın uygulanması sürecinde oluşturulan **İhtisas Çalışma Gruplarına** katkı ve katılım sağlıyoruz. Bu çerçevede katılım sağlanan İhtisas Çalışma Grupları aşağıda listelenmektedir:

- AB Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması İhtisas Çalışma Grubu
- Ulusal Karbon Fiyatlandırma İhtisas Çalışma Grubu
- Sürdürülebilir Tüketim ve Üretim Eylem Planı İhtisas Çalışma Grubu
- Sıfır Kirlilik Eylemi İhtisas Çalışma Grubu
- Teknolojik Dönüşüm/Gelişim İhtisas Çalışma Grubu
- Yeşil Finansman İhtisas Çalışma Grubu
- AB Projelerinin Finansmanı İhtisas Çalışma Grubu
- Temiz Enerji İhtisas Çalışma Grubu

Yeşil Mutabakat Eylem Planı kapsamında belirlenen dokuz temel amaç ile bağdaşan, 2022 yılında TÜSİAD bünyesinde hayata geçirilen faaliyetler aşağıda listelenmektedir:

1. Sınırdaki Karbon Düzenlemeleri

- İçsel Karbon Fiyatlandırma Değerlendirme Notu (Şubat 2022)

Son yıllarda ülkeler ve şirketler tarafından açıklanan net-sıfır hedeflerine ve dekarbonizasyon yol haritalarının hayata geçirilmesine katkı sunması amacıyla "İçsel Karbon Fiyatlandırma" belgesi yayımlanmıştır. Belgede içsel karbon fiyatlandırmanın türleri, kurumsal etkileri ve kazanımları ve şirketlerin bu alandaki iyi uygulama örnekleri aktarılmıştır.

- Emisyon Ticaret Sistemi Tutum Belgesi (Haziran 2022)

Ülkemizdeki Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) hazırlık çalışmalarına katkı sunma hedefiyle; ETS'nin adil ve başarılı işlemesi için gerekli mevzuat altyapısı, ilgili standartlar, mevcut ve ilave teşvikler, eğitim, farkındalık programları ve kapsama dahil olacak sektörlerin rekabet gücünü kaybetmemesi için gerekli diğer tedbirlere ilişkin görüşleri içeren tutum belgesi Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile paylaşılmıştır.

2. Yeşil ve Döngüsel Bir Ekonomi

- Su Kanunu Hazırlıkları Kapsamında Kritik Önemdeki Konulara Yönelik TÜSİAD Önerileri (10 Ekim)

Hazırlıkları sürdürülen Su Kanunu kapsamında suların miktar ve kalite bakımından birlikte yönetimi, havza esaslı yönetim planlarının uygulanması ve su kaynaklarının izlenmesinde mükerrerliklerin engellenmesi konularındaki düzenlemelere dair TÜSİAD görüşlerinin yer aldığı görüş belgesi Tarım ve Orman Bakanlığı ile paylaşılmıştır.

- İş Dünyası Plastik Girişimi (İPG) İlerleme Raporu Lansmanı (1 Kasım)

2019 yılında TÜSİAD, Global Compact Türkiye ve SKD Türkiye işbirliğinde hayata geçirilen ve Türkiye'nin ilk ve tek plastik girişimi olan İş Dünyası Plastik Girişimi (İPG)'nin imzacısı şirketlerin somut plastik azaltım ve kullanım önleme taahhütlerinde kaydettikleri ilerlemeler ile iyi uygulama örneklerine yer verilen İPG İlerleme Raporu 1 Kasım tarihinde gerçekleştirilen etkinlikte kamuoyu ile paylaşılmıştır.

3. Yeşil Finansman

- Yatırımcı ve Finansman Odaklı Risk Yönetimi ve Raporlama Belgesi (13 Haziran)

Yeşil Mutabakat Eylem Planı'nın "ülkemizde yeşil finansmanın gelişimini sağlayacak ekosistemin geliştirilmesi" hedefinden hareketle sürdürülebilir finansman alanında strateji ve politikaların geliştirilmesi; kurumsal kapasite oluşumu ve iyi uygulama örneklerinin sergilenmesi önem taşımaktadır. Bu kapsamda sürdürülebilir finansman alanındaki gelişmeler, hazırlıkları devam etmekte olan düzenlemeler ve iş dünyası tarafında yürütülen çevresel, sosyal ve yönetişimsel çalışmalar konusunda farkındalığı artırma amacıyla Yatırımcı ve Finansman Odaklı Risk Yönetimi ve Raporlama Belgesi hazırlanmış ve 13 Haziran'da kamuoyu ile paylaşılmıştır.

COP27 Marjında;

- EBRD ile birlikte "Sustainable Finance in Türkiye: Successful Cases, Challenges, and Opportunities"

Yan Etkinliği (11 Kasım)

"Sustainable Finance in Türkiye: Successful Cases, Challenges, and Opportunities" başlıklı yan etkinlik 11 Kasım tarihinde JMDB Pavilyonu'nda ve EBRD organizatörlüğünde hibrit olarak gerçekleştirilmiş olup sürdürülebilir finansmanın Türkiye'nin ulusal hedefleri üzerindeki rolü ve enerji yoğun endüstrilerin karbondan arındırılması süreci, özel sektör ve finans sektörü perspektifinde değerlendirilmiştir.

- ICC Make Climate Action Everyone's Business Forum TÜSİAD Oturumu (18 Kasım)

International Chamber of Commerce (ICC)'nin "Make Climate Action Everyone's Business Forum" kapsamında "The Role of Sustainable Finance in Green Growth" başlıklı TÜSİAD oturumu 18 Kasım tarihinde gerçekleştirilmiştir. TÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi ve Enerji, Çevre ve İklim Değişikliği Yuvarlak Masası Başkanı Cevdet Alemdar'ın moderatörlüğünde gerçekleşen oturumda yeşil finansın getireceği fırsatlar, finansmana erişimdeki zorluklar ve sürdürülebilir finansmanın yeşil büyümedeki rolü ele alınmıştır.

4. Temiz, Ekonomik ve Güvenli Enerji Arzı

- Temiz enerjiye geçiş ve enerji sektörünün yeşil dönüşümü kapsamında yenilenebilir enerji projelerinin sisteme azami düzeyde entegre edilmesi; bu çerçevede enerji depolama ve hidrojen başta olmak üzere faydalanılabilecek esneklik çözümleri; sürdürülebilir enerji yatırımlarının finansmanı; enerji verimliliği ve tasarrufu potansiyelimizin devreye alınması; kömürden çıkış sürecinin çevresel, ekonomik, istihdam ve arz güvenliğine dair etkileri ile değerlendirilerek planlanması; küresel konjonktür bağlamında ortaya

çıkan risklere karşı arz tarafında güvenli, ekonomik ve temiz enerjinin sağlanması konuları üzerine çalışmalar devam etmektedir.

5.Sürdürülebilir Tarım

- İklim Değişikliği ve Sürdürülebilir Tarım webinarı (28 Nisan)

TÜSİAD ve Birleşik Krallık Uluslararası Ticaret Departmanı'nın işbirliği ile gerçekleşen etkinlikte, Türkiye'den ve İngiltere'den uzman konuşmacıların katılımıyla iklim değişikliği ile mücadelede tarımsal üretimin yanı sıra Avrupa Yeşil Mutabakatı ve üretici perspektifinden sürdürülebilir tarım için iyi uygulamalar ele alınmıştır.

-“Yeşil Dönüşüm ve Türkiye’de Tarım ve Gıda Sektörü” temalı çalışma

Avrupa Yeşil Mutabakatının gıda sistemlerini adil, sağlıklı ve çevre dostu hale getirmeyi hedefleyen Çiftlikten Çatala Stratejisi bağlamında TÜSİAD İklim Değişikliği ve Tarım Alt Çalışma Grubu çerçevesinde Kadir Has Üniversitesi Ekonomi Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Alp Erinç Yeldan koordinasyonunda yürütülen “Yeşil Dönüşüm ve Türkiye’de Tarım ve Gıda Sektörü” temalı raporun hazırlık çalışmaları devam etmektedir.

7. İklim değişikliği ile mücadele

COP27 kapsamında TÜSİAD’ın düzenlediği; katkı ve katılım sağladığı etkinlikler

- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Türk Sanayisinde Temiz Üretim Çalışmaları Paneli’ne TÜSİAD Katılımı (7 Kasım)
- EBRD Yan Etkinliği “Sustainable Finance in Türkiye: Successful Cases, Challenges, and Opportunities” TÜSİAD Katkı ve Katılımı (11 Kasım)
- UNDP Yan Etkinliği “Türkiye’nin NDC ve Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisi Süreci” TÜSİAD Katılımı (14 Kasım)
- Özel Sektör Perspektifinden Yeşil Dönüşüm Yolculuğu TÜSİAD Yan Etkinliği (16 Kasım)
- İş Dünyası Plastik Girişimi (İPG) Yan Etkinliği (16 Kasım)
- Küresel Tedarik Zincirlerinde İkiz Dönüşüm TÜSİAD Yan Etkinliği (17 Kasım)
- ICC Make Climate Action Everyone’s Business Forum TÜSİAD Oturumu (18 Kasım)

-“Türkiye’de İklim Krizi ile Mücadelede Ormanlar ve Yutak Alanların Rolü” rapor çalışması

Özel sektörün iklim krizi ile mücadeleye aktif ve verimli katkı sağlaması, ormanlar ve yutak alanlar aracılığı ile yapılabilecek karbon dengeleme çalışmalarının değerlendirilmesi ve alternatiflerinin belirlenmesi, bu çalışmaların dahil olabileceği sertifikasyon sistemlerinin oluşturulması için yol haritasının çıkarılmasını amaçlayan raporun hazırlıkları Doğa Koruma Merkezi ile içerik ortaklığında devam etmektedir. Bu kapsamda raporda, Türkiye’nin mevcut iklimi ve gelecek projeksiyonu, iklim değişikliği ve orman ekosistemlerinin ilişkisi, orman ekosistem hizmetleri, iklim krizi ve biyolojik çeşitlilik krizi ilişkisi, iklim değişikliği açısından ormancılık politikaları ve mevzuatları, sürdürülebilir arazi ve orman yönetimi çerçevesinde karbon yönetimi ve sertifika sistemi oluşturulma süreci konularına odaklanılmaktadır.

8. Diplomasi

Ulusal Mevzuat Çalışmalarına Katkı

- Ticaret Bakanlığı ile Avrupa Komisyonu arasında Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması üzerine yapılacak teknik istişare toplantısı kapsamında “Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizmasına ilişkin TÜSİAD Görüşü” Ticaret Bakanlığı’na iletilmiştir.

Uluslararası Mevzuat Çalışmalarına Katkı

- “Digital Product Passport Tutum Belgesi üzerine TÜSİAD görüşü” hazırlanarak Avrupa Komisyonu ve BusinessEurope’a iletilmiştir.
- “Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması (REACH) Tüzüğü Kamu İstişare Sürecine ilişkin TÜSİAD Görüşleri” Avrupa Komisyonu’na iletilmiştir.
- “Avrupa Komisyonu Eko-tasarım Taslak Yönetmeliği Paydaş İstişare Sürecine ilişkin TÜSİAD Görüşü” Avrupa Komisyonu’na iletilmiştir.

9. Bilgilendirme ve Bilinçlendirme Faaliyetleri

- TÜSİAD 360° Yeşil Mutabakat” Eğitim Seminer Dizisi

- [360° Yeşil Mutabakat Eğitim Semineri Dizisi I: Dijital Ürün Pasaportu](#) (26 Mayıs) BusinessEurope Döngüsel Ekonomi Görev Gücü Başkanı Satu Kaivonen’in katılımıyla
- [360° Yeşil Mutabakat Eğitim Semineri Dizisi II: Avrupa Birliği Taksonomisi](#) (22 Temmuz) BusinessEurope Danışmanı Carolina Vigo’nun katılımıyla
- [360° Yeşil Mutabakat Eğitim Semineri Dizisi III: AB Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi](#) (10 Ocak 2023) İsveç İş Dünyası Federasyonu Uluslararası Direktörü Charlotte Andersdöter ve İsveç İş Dünyası Federasyonu Ticaret Politikaları Uzmanı Björn Wedin’in katılımlarıyla